

KUUTTENPERI

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen tiedotuslehti

2/2006

Puheenjohtaja Raitoharju TKY:n syyskokouksessa:

Eduskuntavaalit ratkaisevat tes-neuvottelujen suunnan

Ennen maaliskuun eduskuntavaaleja ei työehtosopimusrintamalla tapahdu mitään suurempaa liikettä, totesi Viestintäalan ammattiliiton puheenjohtaja Pertti Raitoharju alustuksessaan, jonka hän piti Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen syyskokouksessa 2. joulukuuta. Raitoharju kertoi kokouksessa liiton valmistautumisesta tuleviin työehtosopimuneuvotteluihin.

-Maaliskuun eduskuntavaalit ratkaisevat, onko hallitus valmis vaalien jälkeen keskustelemaan työmarkkinajärjestöjen kanssa vai menäänkö Suomessakin kohti Ruotsin mallia, jossa vaalivoiton saaneiden porvaripuolueiden muodostama hallitus yrittää sanella työehdot ja pyrkii tekemään heikennyksiä yhteiskunnassa voimassa oleviin sopimuksiin, Raitoharju totesi alustuksessaan.

Sopimus katkolla syyskuussa

Työehtosopimusten voimassaoloaika päättyy 30. syyskuuta 2007 ja Viestintäliitossa valmistaudutaan jo alkuvuodesta tuleviin neuvotteluihin. Ammattiosastojen esitykset uuteen työehtosopimukseen on oltava liiton toimistossa tammi-kuun loppuun mennessä. Liitto on asettanut tulevaa sopimusta pohtimaan myös ns. suuren neuvottelukunnan, joka muodostuu eri sopimusalojen pääluottamusmiehistä eri puolelta Suomea. Mukana on kirjatyöntekijöiden osalta sekä sanomalehti- että siviilitalojen pääluotta-

musmiehiä, toimihenkilöosasto Grafibitin edustajia sekä lehdenjakajien luottamusmiehiä.

Neuvottelukunta piti ensimmäisen kokouksen marraskuun lopulla ja tarkoitus on kevättalven aikana kokoontua kuukausittain niin, että neuvottelukunnan esitys työehtosopimustavoitteista valmistuu liittovaltuuston kevätkokoukseen mennessä.

Työaikakysymykset ja palkkausjärjestelmä

Raitoharjun mukaan kirjatyöntekijöitä koskevien sopimusneuvottelujen osalta keskeisiksi kysymyksiksi ovat työnantajaliiton taholta nousemassa työaikakysymykset. Työnantajaliitto hakee neuvottelupöydässä muutoksia siviilitalojen yövuorosopimuksiin sekä sanomalehtien lisälöymäpäivämääräyksiin. Viestintäliiton taholta aiotaan muiden vielä ammattiosastojen käsittelyssä olevien esitysten lisäksi viedä neuvottelupöytään palkkarakenne-uudistuksen kehittäminen. Palkkarakenne-uudistus, jonka piirissä on tällä hetkellä n. 6000 kirjatyöntekijää, kaipaa hiomista mm. lisäporastuksilla.

Raitoharju sivusi alustuksessaan myös graafisen alan kilpailutilannetta niin Euroopassa kuin yleismaailmallisestikin. Euroopassa Puola on tällä hetkellä erittäin merkittävä kilpailutekijä. Tuotteet, joiden valmistusaika on yli 48 tuntia ovat suurimmassa vaarassa joutua painettaviksi Puolan painotaloihin.

Maailmanlaajuisesti taas etenkin Kiinan ja Intian graafinen teollisuus on kasvu-uralla. Näihin maihin on sijoitettu amerikkalaista mutta myös eurooppalaista pääomaa ja erityisesti kirjatuo- tanto voi olla se painamisen laji, joka tulevaisuudessa laajenee juuri näissä maissa.

Fuusiokeskustelu

Netissä käydään parhaillaan jäsenkeskustelua liiton yhdistys- tai yhteistyöhankkeista ns. Taimi-projektin puitteissa. Julkisuudessa on puolestaan ollut esillä mm. Metalliliiton puheenjohtajan Erkki Vuorenmaan hahmottelema suurliitto, jossa myös Viestintäliitto olisi mukana. Kysymykseen Viestintäalan ammattiliiton johdon kannasta kyseiseen ajatuksen puheenjohtaja Pertti Raitoharju totesi, että Taimi-keskustelun aikana liiton johto ei anna julkista kannanottoa yhdistymishankkeista.

Liiton piirissä käytävän fuusiokeskustelun taustaksi Pertti Raitoharju totesi, että vuodesta 1994 alkaen liiton maksavien jäsenten määrä on ollut koko ajan laskussa ja on jo pudonnut 15.000 alle. Jäsenmäärän pieneneminen vaikuttaa liiton talouteen.

Siksi etenkin kustannustasoja ajatellen yhdistyminen tai yhteistyö muiden liittojen kanssa on tärkeää. Liitto on aloittanut jo yhteistyön työttömyyskassan osalta Kemianliiton kanssa ja kokemukset siitä ovat olleet hyviä. Yhteistyö toisi säästöjä mm. laitehankinnoissa, koulutuspalveluissa ja julkaisu- ja tiedotustoiminnassa.

Euroopassa on enää kolme itsenäistä kirjatyöntekijöiden liittoa, Suomessa, Ruotsissa ja Islannissa. Muualla liitot ovat yhdistyneet. Jokaisessa maassa on sama laskeva suuntaus jäsenmäärässä. Saksassa ja Englannissa kirjatyöntekijöiden liitot yhdistyivät suurempiin liittokokonaisuuksiin.

Syyskokous vahvisti valinnat

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen syyskokouksessa lauantaina 2. joulukuuta 2006 valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi vuodelle 2007 Juhani Lento. Yhdistyksen hallitukseen erovuoroisten jäsenten tilalle valittiin kaksivuotiskaudeksi 2007-2008 seuraavat yhdistyksen jäsenet sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet (suluissa): Riitta Liukkonen (Harry Fröberg), Harry Ackalin (Sami Korhonen), Mikael Kaartoaho (Raimo Koskela), Aki Siponen (Juhani Vesanen) ja Arja Tervakoski (Samuli Syrjälä).

Erovuoroisina vuonna 2007 yhdistyksen hallituksessa jatkavat: Markku Gröndahl, Jouni Kankare, Jarmo Leppänen, Päivi Luostarinen ja Satu Toimio.

Syyskokous hyväksyi myös yhdistyksen toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2007. Yhdistyksen toimihenkilöt valitsee syyskokouksen antamin valtuuksin yhdistyksen vuoden 2007 hallitus järjestäytymiskokouksessaan 9.1.2007.

Kokoukseen osallistui myös Viestintäalan ammattiliiton puheenjohtaja Pertti Raitoharju, joka selvitti liiton valmistautumista tulevan vuoden työehtosopimusneuvotteluihin.

Kokouksen päätteeksi arvottiin Rantalalan mökit. Tarjolla oli tietysti myös jouluglögä. jl

Lähde mukaan liittoristeilylle!

Viestintäalan ammattiliitto järjestää jäsenristeilyn 25.-27.5.2007 Helsinki-Tukholma-Helsinki ms. Gabriellalla. Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys on varannut risteilyltä 50 paikkaa ja paikkojen myynti alkaa heti vuoden 2007 alussa.

Jäsenristeilyn hinta on Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen jäsenille 50 euroa/henkilö ja alle 30-vuotiaalta 40 euroa/henkilö. Liiton vastaavat hinnat ovat 85 euroa ja 75 euroa/henkilö. Ikäraja risteilyllä on 23 vuotta. Hinta pitää sisällään kaksi buffettillallista, kaksi aamiaista sekä ohjelmatarjonnan laivalla.

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys järjestää Turusta bussikuljetuksen Helsinkiin ja takaisin. Myös bussikuljetus sisältyy matkan hintaan. Laiva lähtee Helsingistä Tukholmaan alkuillasta. Paluu Tukholmasta Helsinkiin alkaa lauantaina alkuillasta, joten matkaan sisältyy mahdollisuus viettää päivä Tukholmassa.

Tupa täynnä pikkujouluväkeä

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen pikkujoulua vietettiin lauantaina 2. joulukuuta 2006 yhdistyksen toimistolla. Nyt toisen kerran järjestetty pikkujoulutapahtuma yhdistyksen jäsenille ystävälliseen saavutti edellisen vuoden tapaan suuren suosion. Reippaasti yli sata vierasta viihtyi pikkujoulutunnelmissa puoleen yöhön, vaikka tilaisuuden piti päättyä jo iltayhdeksän huiteissa.

"Yhdistyksen keittiö" tarjoili vieraille maukasta jouluruokaa, josta erityiset kiitokset Päivi Luostarille, Jarmo Leppänselle ja Susanna Majurille. Glögikin oli terästetty juuri sopivan jouluiseksi ja myös muu juomapuoli teki kaupansa viimeistä purnukkaa myöten.

Tilaisuuden ohjelmasta vastasi Turun Kisa-Veikkojen Näyttämön pitkäaikainen näyttelijä Iris Veranen, joka turunmurteisilla sketseillään sai aikaan hersyvät naurut ja runsaat aplodit. Iris Veranen on yhdistyksen omaa väkeä. Hän on tehnyt pitkän työrupeaman TS-Lehtitalon postituksessa ja toimii nyt eläkkeelle jäätyään Kisa-Veikkojen Näyttämön ohjaajana.

Pikkujouluvieraiden joukossa nähtiin myös yhdistyksen entinen puheenjohtaja ja nykyinen liiton työehtosihteeri Reijo Korhonen puolisoineen. Hän toi Helsingin-tuliaisina yhdistykselle lahjaksi Kirjatyö-lehden vuosikerran vuodelta 2000, joka oli TKY:n toiminnan 110-juhlavuosi. jl

Juhani Lento

Palkkauksen kehittäminen edelleen keskeinen tavoite

Tuleva vuosi tuo taas mukanaan työehtosopimusneuvottelut. Tulopoliittiseen sopimusratkaisuun sidottu työehtosopimus päättyy niin kirjatyöntekijöiden kuin muidenkin liittomme sopimusalojen osalta syyskuun lopussa 2007.

Viestintäalan ammattiliitto on sopimusneuvotteluihin valmistautuessaan lähtenyt kiitettävän ajoissa liikkeelle. Työehtosopimustavoitteita työstämään perustettu "suuri neuvottelukunta", johon kuuluu kolmen eri sopimusalan edustajia niin siviili- kuin sanomalehtitaloista eri puolilta maata, on jo ehtinyt pitämään ensimmäisen kokouksensa. Myös työehtosopimusestityksiä on lähdetty keräilemään ammattiosastoilta ja työpaikoilta hyvissä ajoin. Esitykset pitää olla liitossa jo tammikuun loppuun mennessä.

Ei tarvitse olla kummoinenkaan ennustaja arvatakseen, että jäsenkentältä tulevissa esityksissä keskeisellä sijalla on ilman muuta alamme palkkaus ja sen jälkeensä jääneisyyden korjaaminen. Viime maaliskuun alkuun mennessä työpaikoilla toteutettu kirjatyöntekijöiden palkkarakenneuudistus ei tuonut ratkaisua tähän ongelmaan. Tilastot ehkä vähän kaunistivat, mutta varsinaisen tilipussiin ei kyseinen uudistus tuonut monenkaan kohdalla sen kum-

mempaa muutosta.

Pääsääntöisesti työnantajien sanelemat ratkaisut saivat aikaan vain pahaa mieltä työntekijöiden keskuudessa. Kun esimerkiksi vanhassa järjestelmässä 6B-palkkaluokkaan sijoitettu työtehtävä mätkäistiin uudessa järjestelmässä tasoon 2 sen kummemmin asiaa pohtimatta ja perustelematta, ei voida puhua ainakaan kannustavasta palkkapolitiikasta, joka taisi olla eräs uudistuksen keskeisistä ajatuksista. Palkkaus on myös työn arvostuksen keskeinen mittari. Se taisi unohtua sekä muutoksen arkkitehteiltä että toteuttajilta.

Palkkarakenneuudistuksen toteutus osoitti myös miten huteralla pohjalla paljon puhuttu paikallinen sopiminen työpaikoilla on. Varsinkin silloin kun vaarana on, että työnantaja joutuu avaamaan kukkaronsa nyörejä. Paikallinen neuvottelu muuttuu herkästi työnantajan yksipuoliseksi saneluksi. Tyyli on tietysti toinen silloin kun ollaan menossa työntekijän tilipussia ohentamaan. Silloin kylä osataan vedota paikallisen sopimuksenteen tärkeyteen.

Palkkarakenneuudistuksen toteutustapa antoiinkin työnantajille oivan mahdollisuuden saneluratkaisuihin. Ja sitä tietysti osattiin myös käyttää. Monissa työpaikoissa tunnuttiin työnantajien taholta vain odo-

tetun maaliskuun ensimmäistä päivää, eivätkä neuvottelut luokitellusta sen enempää kiinnostaneet.

Palkkarakenneuudistuksen kehittäminen johonkin järkevään suuntaan on tietysti kirjatyöntekijöiden näkökulmasta yksi keskeisempiä työehtosopimusneuvottelujen tavoitteita. Uusi järjestelmä on käytössä, tai ainakin pitäisi olla, mutta nyt siihen ja sen soveltamiseen pitäisi saada myös jotain tolkkua.

Pelkkä järjestelmän hienosäätö ei tietenkään yksin riitä kuromaan kiinni palkkauksen jälkeensä jääneisyyttä. Tarvitaan myös jotain konkreettista. Eli yksinkertaisesti lisää liksaa.

Tulevat eduskuntavaalit maaliskuussa näyttävät pitkälti miin suuntaan syksyn työmarkkinaneuvotteluissa ollaan menossa. On syytä varautua siihen, että maltillisten tulopoliittisten kokonaisratkaisujen aika on ohitse ja valmistautua liittokohtaisiin työehtosopimusneuvotteluihin.

Työnantajaliitoissa kaivetaankin jo mörköjä esiin kaapeista. Myös työntekijäliitoissa on korkea aika ottaa möröiksi muuttuneet asiat esille ja tehdä niistä selkeät esitykset ja vaatimukset neuvottelupöytiin.

Juhani Lento

TAKINKÄÄNTÄJÄ:

Rautalankaa

-Tässä niitä nyt olisi.

-Niin mitä?

-Esityksiä.

-Esityksiä? Ei tässä nyt mitään esityksiä ehdi seuraamaan. Pitää valmistautua tes-neuvotteluihin.

-Tässä olisi nimenomaan tes-esityksiä. Jäseniltä.

-Onpas aika nivaska. Mitäs ne esittävät.

-Vaikka mitä. Mutta pääasiassa pyytävät palkkaa lisää.

-Palkkaa? Eikös me juuri tehty se palkkarakenneuudistus. Että rahaa taas.

-Juu. Raha rauhoittaa.

-Mikäs tuo häkkyrä on?

-Se tuli Turusta. Pitivät siellä jotain pajaa ja väänsivät esitykset oikein rautalangasta.

-No hyvä ettei rataiskosta.

-Sitäkin suunnittelivat, mutta sitten lopuivat postimerkit.

-Ja mitä se esittää?

-Rahaa varmaan.

-Rahaa? Menikö rahat postimerkkeihin.

-Suurinpiirtein.

-Mihin se laitetaan? Ei mahdu salkkuun eikä sitä tuossakaan voi pitää.

-Lahjoitetaan se vaikka palkkarakenneuudistuksen suunnittelijoille.

-Mitä me niille sanotaan?

-Sanotaan vaikka, että hankittiin vähän taidetta.

-Ja mitä se sitten esittäisi?

-Sanotaan, että se esittää palkkarakenneuudistusta.

-Mutta eihän siinä ole päätä eikä häntää.

-Ei olekaan.

Muut lehdet

Kirjake

Tampereen Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen Kirjakelehdessä 2/2006 kirjoittaa yhdistyksen puheenjohtaja Jouko Harju tulevista tes-neuvotteluista:

"Olemme vuoden vaihteessa tilanteessa, jossa pitää laittaa tes-neuvotteluihin asioita tärkeysjärjestykseen. Neuvotteluista tulee vaativat. Paineet työnantajapuolella siviilityön ja sanomalehtityön yhteisiin sopimusehtoihin tulevat nousemaan suureen arvoon. Heidän aikomuksenaan on saada siviilityön vapaaehtoisien yötyön saattaminen normaaliin työnantajan määräysvallan alle. Sopimista ei siis vastaisuudessa tarvitsisi tehdä vaan ilmoitettaisiin, koska ja kuinka kauan ja millä porukalla töitä tehtäisiin. Korvaukset tulisivat suoraan tessistä ja todennäköisesti putoaisivat melkoisesti. Työnantajathan ovat aina korostaneet paikallisen sopimisen tärkeyttä, mutta aina kun he eivät voi sanella asioita, he haluavat siirtää asiat omaan määräysvaltaansa. Kuitenkin näissäkin neuvotteluissa olisi aina muistettava, että molempia osapuolia tarvitaan. Onhan monessa tutkimuksessa todettu tyytyväisen työntekijän olevan paljon tuottavamman kuin ainaisessa pelon ja uhkailun ilmapölyssä työskentelevän."

makkeli

Jyväskylän Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen Makkeli-lehden numerossa 2/2006 kirjoittaa yhdistyksen puheenjohtaja Seija Laosmaa demokratian bedelmistä: "Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus saavutti tänä vuonna 100 vuotta. Nykytutkimukset osoittavat huolestuttavan seikan työssäkäyvien äänestysaktiivisuudesta. Korkeammin koulutetut ja usein myös ns. hyväosaiset käyttävät äänioikeuttaan huomattavasti aktiivisemmin kuin pienituloiset, vä-

HÄ-kirja

Hämeenlinnan Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen HÄ-Kirjan numerossa 72/2006 kirjoittaa yhdistyksen puheenjohtaja Matti Eroaho 100 vuotiaasta SAK:sta ja tulevista eduskuntavaaleista:

"SAK:n perustamisesta tulee ensi keväänä kuluneeksi 100 vuotta. Liikkeellä on arvokas historia ja merkittävä osuus hyvinvointiyhteiskunnan rakentamisessa. SAK on myös keskeinen tekijä työelämän kehittämisessä ja työmarkkinapolitiikassa. SAK on selvinnyt historiansa läpi siksi, että sen arvostus ja voima on työntekijöiden järjestäytymisen, yhteistyökyvyn ja vastuun kantamiseen sopimuksesta."

SAK on ottanut seuraavaksi viisivuotiskaudeksi linjoikseen suomalaisen työn ja sopimusyhteis-

hemmän koulutetut tai työttömät kansalaiset. Onko meillä varaa passiivisuuteen?

Tulevan vuoden on ennakoitu kuumentavan yhteiskuntaa ainakin kahdesta syystä. Eduskuntavaalit ja syksyllä päättyvä tulopoliittinen sopimus synnyttävät paineita työehtosopimusneuvotteluihin, tapahtuvatpa ne sitten keskitettyjen tai liittokohtaisten ratkaisujen kautta. Vaalien tuloksella on vahva vaikutus myös neuvotteluihin."

kunnan tulevaisuuden sekä tasa-arvon ja osallisuuden edistämisen. Näiden perustana tulee olla vankka talouskasvu, solidaarinen palkkapolitiikka, edunvalvonnan ja pelisääntöjen kehittäminen päätöksentekijöille ja vuokratyövoimalle ym.

Tämän kaiken saavuttamiseksi ei ole merkityksentöntä kuinka ensi vuoden eduskuntavaaleissa käy. On tärkeää saada eduskuntaan aivan oikeasti suomalaista työtä arvostavia ja sen kehityksestä kiinnostuneita edustajia enemmistöksi. Tällä turvataan maahan hallitus, joka jatkaa arvokasta kolmikantayhteistyötä, joka on keino yhdistää palkansaajien edunvalvonnalliset tavoitteet ja Suomen menestymisen pitkäjänteisellä talous- ja työmarkkinapolitiikalla."

Vuokratyövoiman lisääntyminen edellyttää liitolta kannanottoa

Vuokratyövoiman käyttö on vuosi vuodelta lisääntynyt myös graafisen alan yrityksissä. Eriyisesti jälkikäsitteilyn eri tehtäviin ei enää palkata vakituisia työntekijöitä vaan työt pyritään hoitamaan vuokratyövoiman avulla. Vuokratyövoimasta on kaikessa hiljaisuudessa muodostumassa varsinainen ongelma alallemme. Myös Viestintäalan ammattiliitolta odotetaan näkyvämpää kannanottoa vuokratyövoiman yleistymiseen painotaloissa.

Kasvava ongelma

Vuokratyövoiman käytön yleistymistä alan yrityksissä on huolestuneena seurattu myös Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksessä. Viime vuoden joulukuussa yhdistys kehottikin myös Viestintäalan ammattiliittoa kiinnittämään huomiota yhä kasvavaan ongelmaan alallemme. Yhdistys esitti, että liitto ottaa kantaa vuokratyövoiman lisääntyvään käyttöön graafisen alan yrityksissä ja selvittää, maksetaanko työvoiman vuokrausfirmojen työntekijöille alamme työehtosopimuksen mukaista palkkaa.

Työturvallisuus heikkenee

Yhdistys painotti myös liitolle lähettämässään kirjeessä, että työvoiman vuokrausfirmojen työntekijät ovat yleensä järjestäytymättömiä työntekijöitä tai ns. yksityisen työttömyyskassan jäseniä, joten ilmiöllä on vaikutuksensa sekä alamme järjestäytymisasteeseen että myös jäsenmaksutuloihin.

Vuokratyövoiman käyttö kirjapainoteollisuudessa tuo mukanaan myös työturvallisuuteen liittyviä ongelmia. Kun työn tekijät vaihtuvat lähes viikottain tai jopa päivittäin, työehtosopi-

Arbeit Macht's Frei

Yhä useammat kuvaukset suomalaisilta työpaikoilta muistuttavat sekä yksilöllisiä että yhteisöllisiä sairaskertomuksia. Työ-elämän turbovauhti on vienyt työntekijän kokemuksen oman työnsä hallinnasta. Aidolle, molemminpuoliselle sitoutumille, pitkäjänteiselle vastuullisuudelle ja solidaariselle yhteistyölle ei ole käyttöä monellakaan työpaikalla. Sen sijaan houkutus ja paine kyynärpäätaktikointiin, oman edun tavoitteluun, nopeisiin pikavoittoihin muuttavat työyhteisön ihmisten persoonallisuutta inhottavaan ja kyyniseen suuntaan.

Vahva johtajuus - strong leadership - mieltään linjaorganisaation suojissa tapahtuvaksi määräys- tai jopa mielivallaksi, jota työyhteisöjen sairastuneet ja vallon sokaisemat pomot - niin miehet kuin naisetkin - vuoroin keppiä, vuoroin porkkanaa tarjoten harjoittavat. Työhyvinvointikampanjat, konsultit ja konseptit tuodaan yhteisöllisen hulluuden partaalle ajautuneille työpaikoille. Yhteistoimintalain tarkoittamasta työhyvinvoinnista ei ole hajuaakaan, vaan uudet ideat tulevat käskytyksinä.

Väsyminen ja käskyttäminen tuottavat motivaatioiltaan sammutettuja silmänpalvoja. Kun työntekijä ei koe työntekoa vaivannäön arvoiseksi, hän keksi keinoja laistaa sitä. Sairaslomata ja ennen aikaiset eläkkeet ovat laillisia keinoja

muksen edellyttämä perehdyttäminen lyödään laimin jo ihan käytännön syistä puhumattakaan muista työturvallisuuteen liittyvistä tekijöistä.

Kannanotto kiertokirjeellä

Viestintäalan ammattiliiton hallitus ottikin kantaa ongelmaan maaliskuun alussa tänä vuonna päivätyllä kiertokirjeellään, jossa todetaan terveeseen yrityskulttuuriin kuuluvan, että työt tehdään omalla henkilökunnalla. Yritysten on rajoitettava vuokratyövoiman käyttö vain työhuippujen tasaamiseen tai muutoin sellaisiin ajallisesti tai laadullisesti rajattuihin tehtäviin, joita ei voida teettää omilla työntekijöillä. Vuokratyövoiman käyttö ei saa olla halvempaa kuin oman henkilöstön palkkaaminen.

Yrityksen henkilöstöpolitiikka on epätervettä, jos se joutuu toistuvasti tai pitkäkestoisesti turvautumaan työvoimaa vuokraavien yritysten palveluksiin normaalien toimintojensa ylläpitämiseksi, liiton kiertokirjeessä todetaan. Työnantajat näyttävät unohtaneen, että vain tyytyväinen työntekijä tekee hyvää työtä. Työntekijä ei voi olla tyytyväinen, jos hän tuntee jatkuvaa epävarmuutta työn jatkuvuudesta tai kokee itsensä työsuhteessaan eriarvoiseksi työpaikan muihin työntekijöihin nähden.

Viestintäalan ammattiliitto edellyttää, että alan työnantajat lopettavat perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden tekemisen tai vuokratyövoimalla keinottelun ja palkkaavat yrityksiinsä riittävän määrän vakinaista työvoimaa.

Riittääkö kiertokirje kannanotoksi?

Ihan hyvä kannanotto asiaan Viestintäalan ammattiliiton liittohallitukselta. Kysyä silti sopii, tavoittiko pelkällä kiertokirjeellä julkistettu kannanotto juuri oikean kohderyhmän. Kiertokirjeiden jakelu on yleensä työpaikkojen pääluottamusmiehille, ammatillisille keskusjärjestöille, nuorisosaostolle ja liiton hallinnon jäsenille. Harvoinpa niitä lukevat ne, jotka tekevät päätöksiä yritysten henkilöstöpolitiikasta.

Viestintäalan ammattiliitto toteutti kevään 2006 aikana myös pääluottamusmiehille suunnatun kyselyn vuokratyövoiman käytöstä yrityksissä. Kyselyllä pyrittiin selvittämään vuokratyövoiman käyttöä ja alan työehtosopimuksen noudattamista vuokratyöntekijöihin.

Kyselyn tuloksista ei ole vielä kuulunut mitään. Niitä odotellessa olisi hyvä miettiä, olisiko jo syytä uusia keväinen kannanotto hieman laajemmalla julkisuudella kuin pelkällä kiertokirjeellä.

Juhani Lento

väistää työpaikan inhottavuuksia. Lääkärikin on helpompi kirjoittaa yksilöllinen numerokoodilla vahvistettu työkyvyttömyys kuin mennä sairastuneelle työpaikalle. Työpaikoille kun ei ole vielä luokiteltu sairauksia, joilla ne voitaisiin todeta työkyvyttömiksi ja määrätä sairauslomalle tai eläkkeelle.

Työntekijä voi hakeutua myös erilaisille koulutus- tai kuntoutuskursseille, vaikka itsekkin tietää ettei sillä auteta työpaikan tilannetta. Saapa kuitenkin levähdystaun helvetin esikartanosta. Etätyöhön hakeutuminen voi palvella yksilötasolla samaa tarvetta.

Työelämän nykyinen perustuu oletukseen, että globaali talouskilpailu ei salli vaihtoehtoja. Työntekijät se kutistaa pikkusieluisiksi ekonomisteiksi ja pakkokuluttajiksi, jota työnantaja voi riepotella marionettien tavoin.

Kestävää sitoutumista ei voi kuitenkaan kaataa noin vain sen paremmin optioilla kuin irtisanomispelollakaan. Työssä pitää olla ihmisen aidosti hyväksymää tolkkua, hallinnan tunnetta ja sellaista mielekkyyttä, jonka hyväksyminen tulee ihmisestä sisältä

Leo Lindstedt

Kirjoittaja on yhteiskunnallisten aineitten opettaja

Vuokratyöntekijän arkea

"-Jäin vakituisesta työstäni työttömäksi ja sen jälkeen olen ollut useita vuosia vuokratyövoimaa välittävän yrityksen palveluksessa."

"-Vuokratyöntekijänä oleminen on henkisesti raskasta varsinkin silloin kun se on ainoa tulonlähde. Kaikki työ on vastaanotettava, että tienaa elantonsa."

"-Vastaanotto työpaikoilla on yleensä ollut ihan mukavaa, tosin joissakin työpaikoissa hieman varautuneempaa. Työnjohto on ottanut vuokratyöntekijän vastaan ihan hyvin."

"-Kirjapainoa työpaikkana en osaa verrata muihin työpaikoihin. Työ on teollisuustyötä eivätkä ne poikkea toisistaan kovinkaan paljon. Se on työtä, jota jonkun on tehtävä."

"-Työhön perehdyttämiseen ei riitä aikaa koska panostamme tarvitaan yleensä silloin kun on ruuhkaa. Meille, jotka olemme olleet usein täällä samassa työpaikassa se ei ole enää ongelma, mutta uusille työntekijöille se on ongelma kun työt eivät välttämättä kulje siten kun pitäisi ja työnantajallemme (vuokrausfirmalle) ilmoitetaan, että kyseisen työntekijän kanssa homma ei toimi."

"-Olen vuokratyöntekijöitä välittävän yrityksen työntekijä ja yritys noudattaa kirjapainoalan työehtosopimusta silloin kun olen töissä sen alan yrityksessä, mutta työehtosopimuksenaan peruspalkkataso ei ole kovin kaksinen."

Lainaukset kirjapainossa työskentelevän vuokratyöntekijän haastattelusta.

Reijo Korhonen siirtyi Viestintäliiton toimitsijaksi

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen puheenjohtajana vuodesta 1995 toiminut Reijo Korhonen on siirtynyt syyskuun alusta Viestintäalan ammattiliiton työehtosihteeriksi. Vuonna 1955 syntynyt Korhonen tuli mukaan ammattiyhdistystoimintaan vuonna 1982, kun hänet valittiin työpaikkansa Auraprint Oy:n varapääluottamusmieheksi. Vuodesta 1984 vuoden 2006 kesäkuuhun asti hän toimi Auraprint Oy:n pääluottamusmiehenä.

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen hallitukseen Reijo Korhonen on kuulunut vuodesta 1985 alkaen ja vuodesta 1995 vuoden 2006 elokuun loppuun hän on toiminut yhdistyksen puheenjohtajana.

Viestintäalan ammattiliiton ja sitä edeltäneen Suomen Kirjatyöntekijäin Liiton valtuuston jäseneksi Reijo Korhonen valittiin vuonna 1989 ja liiton hallituksen jäseneksi vuonna 1993. Korhonen on ollut myös vuosina 1996-2006 yhtenä Viestintäliiton edustajana SAK:n valtuustossa. 1990-luvun lopulta lähtien hän on toiminut myös yhtenä liiton työehtosopimusneuvottelijana.

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys ry.

Postiosoite:
Brahenskatu 7 B 34
20100 Turku
www.tkyturku.fi

Toimistopäivystys:
Tiistaisin klo 16.00-17.30.
Käynti pihan puolelta.
Toimistopäivystys auttaa jäseniä kaikissa työehtosopimukseen, työsuhteeseen ja työttömyysturvaan liittyvissä asioissa.

Puhelin: 23 22 753

Muuna aikana:
puheenjohtaja
Juhani Lento
puh. 0500-77 99 81

sihteerit
Riitta Liukkonen
puh. 040-57 59 025

taloudenhoitaja
Päivi Luostarinen
puh. 050-36 46 7654

Yhdistyksen toimisto on kerhojen käytettävissä. Toimistoa voi varata myös työpaikkakokouksiin tai vuokrata erilaisiin juhlatilaisuuksiin.

KUUTTENPERI

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen tiedotuslehti

Julkaisija:
Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys ry.
Brahenskatu 7 B 34
20100 Turku

Päätoimittaja:
yhdistyksen puheenjohtaja
Juhani Lento
puh. 0500-77 99 81

Kuuttenperin nettiversio on luettavissa TKY:n kotisivuilta www.tkyturku.fi

Seuraavaan lehteen tarkoitettu aineisto jätettävä 31.3.2007 mennessä yhdistyksen toimistoon.

Taitto:
TS-Yhtymä Oy/Lehtipaino

Painopaikka:
Hansaprint Oy
Turku - 2006

ISSN 1236-3332

Tämän lehden valmistamista ovat tukeneet:
TS-Yhtymä Oy
Hansaprint Oy
Turun Seudun Osuuspankki

Teijon retkeilyalue - mukavan päiväretken kohde

Vajaan tunnin ajomatkan päässä Turusta löytyy erämaata, rinneautoilua, golfia, laskettelua, patikkareittejä, kalastusta ja historiallista katsottavaa.

Vähän historiaa

Suomessa on lähes 80 paikkakuntaa, jotka liittyvät raudanvalmistuksen historiaan, näillä paikkakunnilla sijaitsevat rautaruukit joista ensimmäiset perustettiin 1600-luvulla. Teijon alueelle Perniön maaherra Lorenz Creutz perusti masuunin v. 1686 ja vasarapajat mm. Kirjakkalaan Rautaruukki jalosti vuorimalmia sulatoissa eli maasuoneissa ja niistä saatu raakarauta jalostettiin teräkseksi vasarapajoissa. Työssä tarvittiin paljon puuhiiltä ja koskivoimaa.

Teijon alueella toimi aikanaan kolme ruukkia: Mathildedahl, Teijo ja Kirjakkala, jotka sijaitsevat lähekkäin Halikonlahden rannalla. Rautaruukit olivat paitsi teollisuuslaitoksia, myös maatiloja jolla oli suuret metsät puuhiilen polttamista varten sekä maanviljelyä ruukin työväen ruokkimiseksi. Usein ruukilla oli oma yhdyskunta jossa oli jokaisella oma asunto ja laidunmaata, ruukin koulussa oli lapsilla oppivelvollisuus. Tänä päivänä Teijon kolme ruukkia muodostavat yhtenäisen kultuurihistoriallisen nähtävyyksien kokonaisuuden, joka kuvaa hyvin suomalaisen raudanvalmistuksen eri vaiheita. Teijon ruukki on yksi niistä harvoista ruukkeja Suomessa, jossa metalliteollisuuden toiminta edelleen jatkuu. Vanhoista ruukkirakennuksista osa on edelleen jäljellä, osa kunnostettuja ja otettu uudelleen teolliseen käyttöön, mutta osa on edelleen huonossa kunnossa.

Matildajärven rannat ovat paikoin jylhiä

Mahtimiehiä ja ennustuksia

Ruukinpatruunat olivat luonnollisesti paikkakunnan mahtimiehiä, kuka kehitti toimintaa rakennuttamalla malminpuhdistamon ja työväen asuntoja kuka taas rokokoo-kartanon asunnokseen. Oman panoksensa antoi myös Robert Bremen joka piti itseään 1800-luvun alussa Jumalan lähettiläänä jonka piti ohjata ihmiskuntaa ja erityisesti varoittaa vedenpaisumuksesta. Hän rakennuttikin kolmimastaisen kaljaasin johon kaikki ruukkilaiset vedenpaisumukselta, olisivat mahtuneet. Itse hän varmisti pelastumisensa ripustamalla ruukinkartanon yläkerran ikkunoiden ulkopuolelle soutuvalmiin aluksen. Bremer rakennutti myöhemmin ruukinkirkon kiitokseksi ihmiskunnan säästymisestä toiselta Kirjakkalassa toimineesta nappitehtaasta vietin nappeja Japaniin asti, Japanin armeijan pukuihin tilatuista napeista saatiin maksuna aseita joita toimitettiin mm. Pietarin teknillisen korkeakoulun oppilaille jotka olivat mukana Venäjän vallankumouksen suunnittelussa. Teijon masuunin yli kaksisataa vuotta palanut tuli sammutettiin 1908.

Suuria suunnitelmia ja mitä nyt

Meri-Teijon kehittäminen vapaa-ajan alueeksi alkoi 1970-luvun lopulla Meri-Teijo Oy:n toimesta ja jatkui 1990-luvun alulle asti, suunnitelmat olivat suuria: tavoitteena oli Etelä-Suomen laajin ja merkittävin vapaa-ajan alue. Alueelle rakennettiin loma-asuntoja, hiihtokeskus, golfkenttä, venesatama ja tenniskenttiä ja Metsähallitus toteutti Teijon retkeilyalueen. Taloudellisen laman seurauksena osa suunnitelmista jäi kuitenkin toteutumatta. Laskettelukeskus tarjoaa rinteitä suksille, laudoille ja pulkkailijoille, myös murtomaahiihtäjille on latuja. Lumettomana aikana tarjolla rinne autoilua sekä golfia.

Parasta Teijossa ovat kuitenkin mielestäni mukavat patikointimaastot joita löytyy jokaisen makuun. Pääasiassa lenkit ovat päiväretkeksi sopivia 2-16 kilometrin mittaisia, yhteensä alueelta lö-

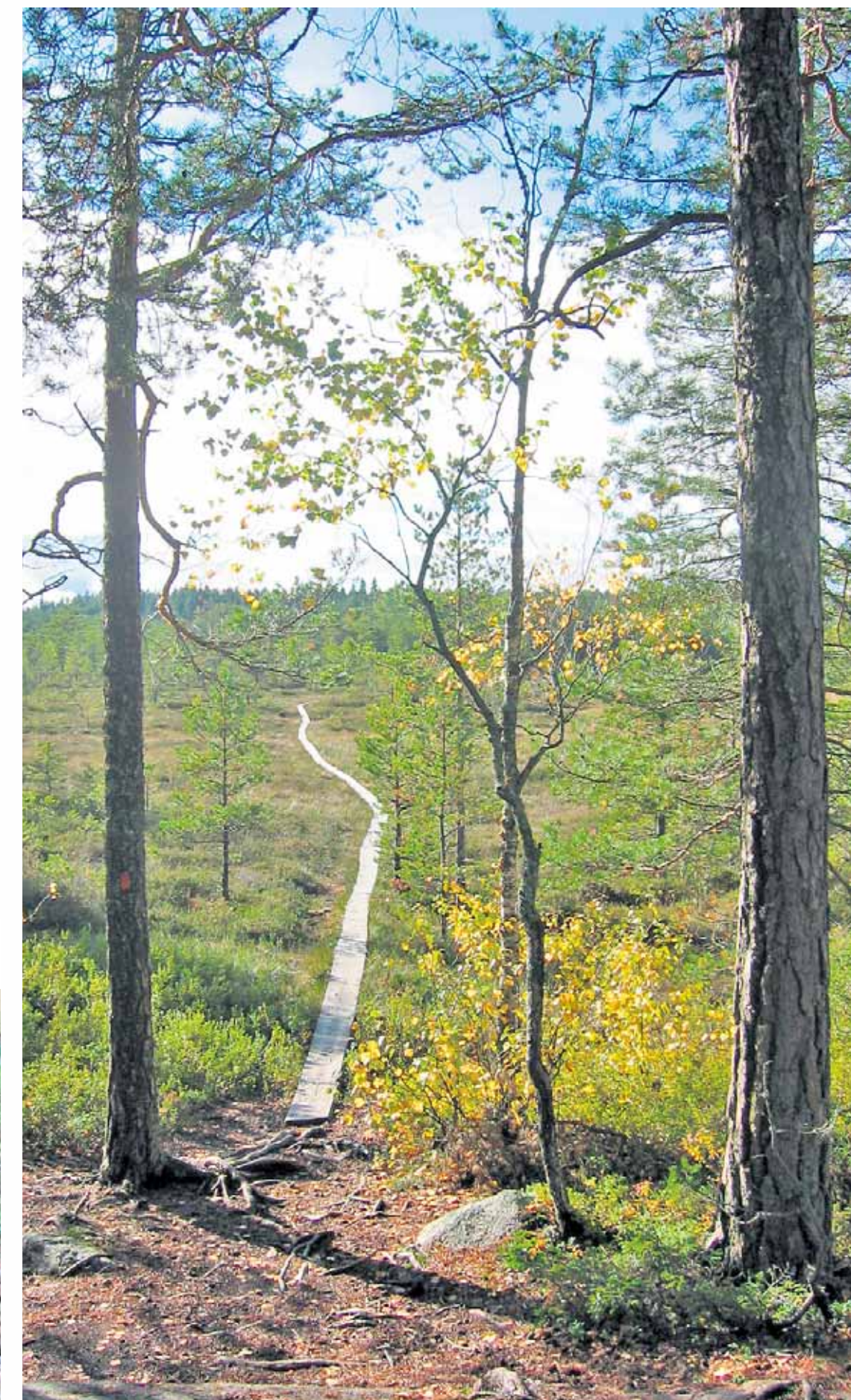
ytyy 45 km merkittyjä reittejä. Suosituimmat lenkit kulkevat Matildanjärven rantoja, kaikilla reiteillä on tulentekopaikkoja joita Metsähallitus hoitaa. Matildanjärven pysäköintipaikalta pääsee useille reiteille esimerkiksi hausalle 2 km mittaiselle haltiapolulle jonka varrella kerrotaan mm. Ahdista ja Tapiosta. Järvi on matala ja tummavetinen, luonnonvaraisten kalojen lisäksi järven vettä on istutettuja kirjolohia, lupia myy Villi Pohjola sekä kesäaikoina Matildanjärven luontotalosta. Matildajärvi soveltuu myös liikuntaesteisten kalastuskohteeksi. Teijon retkeilyalueella on Villin Pohjolan vuokrakämppeinä Teijon Kalamajat sekä pienen matkapaässä vaativampaan majoitustarpeeseen Kirjakkalan Ruukikylä.

Luonto ja sen antimet

Jääkauden jälkeiset Itämeren paljaaksi huuhtomat mäet tuovat vaihtelua maisemaan. Teijon alueella on edelleen näkyvissä Itämeren muinaisrantoja, Miilunranta ja Jeturkasti. Alueella pesivät mm. kurki, liro ja teeri, nisäkkäistä tavataan mm. hirvi, valkohäntäpeura, metsäkauris ja ilves. Retkeilyalueelta löytyy runsasravinteinen lettosuo, sen vaateliaimpia kasvilajeja ovat lettovilla, äimäsara, lännenhernesara, villapääluikka ja hentosuolake. Lähdesuolla kasvaa uhanalaista tatarvitaa. Retkeilyalueella olen nähnyt suppilovahveroita aivan mattona, tatteja ja kantarelleja löytyi tänäkin syksynä. Marjastajille on tarjolla hyviä puolukkaa, mustikka- ja karpalopaikkoja. Kaiken kaikkiaan alue on oikein oivallinen ulkoilupäivän kohde, kyläkauppa löytyy Teijon kirkon luota, kirkko on muuten ainutlaatuinen sinänsä - se on tiittävästi maamme pienin kivikirkko. Palveluja on alueella niukasti ainakin muulloin kuin kesäaikaan joten viisas varaa retkievät mukaansa. Vähän jäähtynyt termospullokahvi ja nuotiomakkara josakin kauniilla taukopaikalla maistuvat mainiolta. Käykää kävelyllä!

Päivi Luostarinen

Oikealla suo ja pitkospuut järvien välissä. Alhaalla "vesivoimaa" rantamakasiinien luona

Oikea johtamistaito tärkeä osa työsuojelua

-Nyt olisi aika oivaltaa, että työturvallisuudessa emme pääse maailman kärkeen ilman koko henkilöstön kovaa ponnistelua ja yritysjohtajien todellista sitoutumista työsuojeluun, toteaa Marjut Ruotsalainen Työturvallisuuskeskuksesta.

Työturvallisuusasioiden hyvä hoito tulisikin palkita. Työturvallisuusasioilla pitäisi Ruotsalaisen mielestä olla vaikutusta esimiesten urakiertoon ylöspäin, mutta myös alaspäin. Monta kertaa on todettu, että työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä asioita on paljon vaikeampi johtaa ja hoitaa hyvin kuin monia muita työelämän asioita.

Työturvallisuutta on johdettava aivan samaan tapaan kuin muutakin yritystoimintaa. On asetettava tavoitteita, suunniteltava ja tehtävä jatkuvia parannuksia. Kehitystä on seurattava, mitattava ja raportoitava.

-Henkilöstön motivointi turvalliseen ja terveelliseen työntekoon on erityisen suuri haaste. Pakottamalla ei työsuojelussa kovin pitkälle päästä, Ruotsalainen muistuttaa. Jotta työturvallisuutta voidaan johtaa hyvin, siihen tarvitaan riittäviä valmiuksia. Tällä hetkellä yritysten johtajat ja esimiehet saavat Ruotsalaisen mielestä vielä valitettavan vähän koulutusta.

Synnyttääkö esimiehiksi

Johtamistaidon Opiston tutkimusjohtaja Jaakko Juuti arvioi, että 1960- ja -70-luvun esimiehistä puolet voidaan luokitella auktoritäärisiksi. Nykyään suoraan käskytykseen törmää harvoin edes armeijassa. Keskustelu on tullut osaksi johtamista. Sitä voi jo pitää saavutuksena.

Auktoritäärisyys murtui kun työtehtävät vaikeutivat. Tekniikka kehittyi ja työkäytännöt muuttuivat sellaisiksi, ettei johtaja enää osannut kaikkien alaistensa hommia. Alaisesta tuli oman työnsä paras asiantuntija. Tiukat tehtävärajat löystyivät ja byrokraatia keveni.

Juutin mielestä nykyajan huono puoli on lisääntyvä narsismi eli itseriittoisuus. -Näitä esimiehiä tapaa lähes jokaisella kurssilla. Narsistit ovat tunteiltaan tyhjiä, isoegoisia ja sietävät vain myönteistä palautetta. Narsisti kerää usein ympärilleen jees-miesten ja -naisten joukon.

Varsinaisia tekijöitä ei arvosteta vaan heitä syrjitään. Vielä 1950-luvulla uskottiin, että jotkut vain ovat syntyneet johtajiksi. On totta, että moni johtaja tulee tehtävänsä ilman koulutusta. Silloin on vaarana, että kaikki kärsivät, sekä esimies että alaiset. Juuri se porukka, jolle johtajakoulutus olisi tarpeen, ei sinne haueudu.

Juutti suosittelee esimiehille johtamisen erikoisammattitutkintoa. -Johtamista opitaan silti paljon edelleen yritysten ja erehdysten kautta.

Epäonnistumisista tuomitaan helposti, jopa eliniäksi, mikä ei ole hyvä.

Uskallusta peliin

Esimiehen on tunnettava itsensä, jotta hän voi tietää johtuvatko ongelmat omasta toiminnasta vai muista seikoista. Parasta on, jos ongelmat pystytään jo etukäteen aistimaan ja ehkäisemään.

Silmälääkkeitä valmistavassa Santen Oy:ssä lääkeosaston osastopäällikkönä työskentelevä Marja-Liisa Penkki korostaa jokaisen työntekijän velvollisuutta puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin ja kääntymään murheineen entistä aktiivisemmin esimiehen puoleen.

Hyvä esimies on avain työyhteisöongelmien ratkaisussa. -Liian usein työntekijät eivät syystä tai toisesta vie epäkohtia esimiehen käsittelyyn, vaikka se kuuluisi hänen perustehtäviinsä, Penkki sanoo. Ja jos ongelmana on lähimmän esimiehen käytös, voi aina puhua esimiehen esimiehelle tai työpaikan luottamusmiehelle.

Viestijäksi voi oppia

-Meillä on tapana viestinnästäkin poimia epäolennaisia asioita kuten televisiokuvassa pikamatkan juoksijalla heiluvat posket ja suorat sormet, vaikka jalat tekevätkin suurimman työn, toteaa puheviestinnän lehtori Leena Mikkola Jyväskylän yliopistosta.

Mikkolan mukaan viestinnän osaaminen rakentuu neljästä vuorovaikutuksen taitoalueesta. Ensimmäisen osa-alueen muodostavat roolikohdattaiset taidot, joista keskeinen on mukautumisen taito. Esimiehelle se merkitsee johtajan roolin ottamista ja siihen mukautumista. Roolin ottamisessa on tärkeää tunnistaa se, mitä minulta odotetaan johtajana ja miten vastaan odotuksiin.

Suoraa puhetta

Hyvää vuorovaikutussuhdetta kuvaillaan usein sanoilla suoruus, rehellisyys ja avoimuus. Mikkolan mukaan ne eivät ole täysin mahdollisia työyhteisön hierarkkisissa suhteissa. Esimies ei voi jakaa kaikkea työhönkään liittyvää tietoa alaistensa kanssa mieltimättä seurauksia. Alaiset taas toivovat, että heidät nähtäisiin mahdollisimman edullisessa valossa, mikä vääristää esimiehen saamaa informaatiota.

Johtajan on myös kestettävä ahdistusta ja epävarmuutta sekä otettava vastaan kielteisiä tunteita ja arvostelua. Monet johtajat ovatkin sanoneet, että kun tulee kaaos tai pommi räjähtää, pitäisi nukkua yön yli. Jotta yhteinen sävel työpaikoilla löytyisi, tulisikin entistä enemmän kiinnittää huomiota esimiesten koulutukseen.

Jarmo Leppänen

SAK:n aluekokouksen julkilausuma

Palkkatyöllä pitää tulla toimeen. Kokoaikainen työsuhte mahdollistaa sen. Perusteettomat pätkätyöt ovat työmarkkinoiden räikein epäkohta. Määräaikaiset työsuhteet ovat huolestuttavasti lisääntyneet. Määräaikaisia työsuhteita tulee käyttää vain silloin, kun siihen on todella perusteltu syy. Vuokratyö on yksi pätkätyön muoto. Perusteettomien pätkätyöiden käyttö tulee saada kuriin.

Tilajavastuulaki ja vuokratyön verotusta koskevat lait auttavat harmaan talouden torjuntaa ja helpottavat huomattavasti työehtojen valvontaa. Tilajavastuulaki mahdollistaa sen, että jo ennen sopimuksentekoa saadaan tietoa siitä, miten alihankkija tai vuokratyöntekijä on hoitanut ja hoitaa työsuhteisiin liittyvät velvoitteensa. Laki parantaa luottamushenkilöiden mahdollisuuksia saada tietoja työehdoista, työvoiman määrästä ja työskentelystä.

On tärkeää, että työelämässä toimii reilut pelisäännöt, pitäen sisällään myös komennusmiesten kulukorvausten verokohtelun.

Vetoamme, että eduskunta kunnioittaa kolmikantaisesti tehtyä valmistelutyötä ja hyväksyy ytlain uudistuksen esitetyssä muodossa. Laki antaa perustan työelämän kehittämiseksi ja aidolle yhteistyölle työpaikoilla. Varsinaissuomalaisilta pieniltä yrityksiltä saadun kokemuksen mukaan uudistus ei nosta kynnystä palkata uusia työntekijöitä yrityksiin. Uudistettu laki ei myöskään lisää byrokraatia, sillä pienimpien yritysten rajoitetummat resurssit on laissa huomioitu vähäisempinä velvoitteina. Uudistettu yt-laki parantaa tiedonkulkua työpaikoilla. Tällä on positiivinen yhteys työmotivaatioon ja sitä kautta tuottavuuteen.

Joulurauha myös myyjille

Kuluttajilla on mahdollisuus jouluostosten tekemiseen 17 perättäistä päivää ennen jouluaattoa. Vetoamme kuluttajiin, että he käyttävät tätä mahdollisuutta ja viettävät rauhallisen jouluaaton.

SAK:n Varsinais-Suomen aluekokous 3.12.2006

Päivi Luostarinen jatkaa SAK:n aluetoimikunnassa

SAK:n Varsinais-Suomen aluekokous kokoontui 3.12.2006. Kokoukseen osallistui 40 SAK:n liittojen ja paikallisjärjestöjen edustajaa. SAK:n tervehdyksen kokoukselle toi järjestöpäällikkö Reijo Paa-janen. Viestintäliiton edustajana kokoukseen osallistui Juhani Lento.

Kokous valitsi aluetoimikunnan seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi. Viestintäliiton edustajaksi aluetoimikuntaan valittiin Päivi Luostarinen. Aluetoimikuntaan kuuluu 14 jäsentä SAK:n eri liitoista ja sen puheenjohtajana toimii Marja Vyyryläinen JHL:stä.

Viestintäalan ammattiliitto on Suomen Ammattilaisen Keskusjärjestön SAK:n jäsenliitto. Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys ei ole SAK:n ammattilisten paikallisjärjestöjen jäsen.

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys
toivottaa jäsenilleen, ystävilleen
ja yhteistyökumppaneilleen

**Rauhallista Joulua ja
Hyvää Uutta Vuotta!**

Joulutervehdyksiin tarkoitetut varat käytämme
tänäkin vuonna hyväntekeväisyyteen.

Ammattiosastolla jäsenläheistä toimintaa myös vuonna 2007

Viestintäalan ammattiliiton työehtosopimukset ovat katkolla 30.9.2007 kun kuluva tupo-kausi päättyy ja työehtosopimusneuvotteluihin valmistautuminen on keskeisellä sijalla myös Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen toiminnassa tulevana vuonna.

Heti tammikuussa, perjantaina 12.1.2007 järjestetään yhdistyksen toimistossa TES-paja. Tarkoituksena on yhdessä keskustella tulevan työehtosopimuksen tavoitteista sekä laatia keskustelun pohjalta ammattiosaston työehtosopimusesitykset, jotka toimitetaan liittoon tammikuun loppuun mennessä.

Tilaisuus on tarkoitettu työpaikkojen luottamushenkilöille sekä kaikille muillekin asiasta kiinnostuneille jäsenille. Kun esitykset on työstetty, on tarjolla vielä iltabuffetti.

TES-pajan lisäksi ammattiosasto on varautunut järjestämään myös työehtosopimusneuvotteluihin liittyviä jäsenkokouksia tarpeen mukaan.

Liittoristeily toukokuussa

Myös muuta aktiivista toimintaa on tiedossa tulevaksi vuodeksi. Rantalassa järjestetään helmikuussa Talvirieha, mikäli sääolosuhteet sen sallivat. Maaliskuussa käydään äänestämässä eduskuntavaaleissa viimeistään sunnuntaina 18.3. ja yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous pidetään heti eduskuntavaalien jälkeen tiistaina 20.3.

Perinteinen Vappubrunssi järjestetään yhdistyksen toimistolla Vapunpäivänä 1.5. Rantalán kesäkauden avajaiset pidetään lauantaina 19.5. ja samana päivänä järjestetään myös Länsirannikon osastojen (Turku, Pori, Rauma) tapaaminen Turussa. Tapaamisen osallistujat vierailevat myös Rantalán avajaisissa.

Toukokuun viimeisenä viikonloppuna 25.-27.5. on vuorossa Viestintäalan ammattiliiton jäsenristeily Helsinki-Tukholma-Helsinki. Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys on varannut risteilyltä 50 paikkaa ja

paikkojen myynti alkaa heti vuoden 2007 alussa.

Rantalán III olympialaiset

Kesäkuussa on tiedossa ainakin Rantalán juhannusjuhla juhannusaattona 22.6. ja perinteinen jalkapalloturnaus Vaarniemen kentällä juhannuspäivänä 23.6. Rantalán kesä jatkuu urheilullisissa merkeissä myös heinäkuussa sillä 14.7. järjestetään Rantalán III olympialaiset.

Heinäkuun 29. päivä on vuorossa matka Työväen Musiikkitapahtumaan Valkeakoskelle. Kyseiseen tapahtumaan on järjestetty matka jo kahtena aikaisempanakin kesänä ja osallistujat ovat olleet tyytyväisiä musiikkitapahtuman antiin.

Elokuun 18.-19. päivä järjestetään SAK:n 100-vuotisjuhliin liittyen Varsinais-Suomen aluetapahtuma Helsingissä, mihin myös Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen jäsenillä on mahdollisuus osallistua. Rantalán Elojuhlat ovat vuorossa lauantaina 25.8. ja samana päivänä järjestetään myös ns. liiton isojen osastojen (Turku, Tampere, Hämeenlinna, Jyväskylä) tapaaminen Turussa. Tapaamisvieraat osallistuvat myös Rantalán Elojuhliin.

FinnGraf Jyväskylässä

Matka Jyväskylässä järjestettävälle FinnGraf-messuille tehdään 22.-23.9. Yhdistys on jo varannut 25 kappaletta 2-hengen huoneita hotelli Scandicista, joten mukaan mahtuu 50 Pohjoismaiden suurimmista graafisen alan messuista kiinnostunutta jäsentä.

Lokakuussa, lauantaina 6.10. yhdistys järjestää alueen luottamusmiehille pikniktyyppisen koulutusristeilyn. Lauantaina 27.10. on tarkoitus tehdä teatterimatka joko Tampereelle tai Helsinkiin. Kumpaan mennään, se päätetään syyskesällä kunhan saan tarkemmat tiedot ohjelmistosta.

Vuoden 2007 yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous pidetään lauantaina 1.12. ja saman päivän iltana ovat vuorossa taas pikkujoulet.

Myös karhukopla vierailee TKY:n suosituilla vappubrunssilla, on sitten lukot missä asennossa tahansa. Vappubrunssi järjestetään myös tulevana vuonna.

TKY TIEDOTTAA...

TES-PAJA

perjantaina 12.1.2007 klo 18.00 yhdistyksen toimistolla

Voimassa oleva työehtosopimus päättyy 30.9.2007 ja esitykset uuteen työehtosopimukseen on oltava liitossa 31.1.2007 mennessä.

Tule mukaan keskustelemaan ja tekemään esityksiä tulevaan työehtosopimukseen.

Tilaisuus on tarkoitettu alueen luottamushenkilöille sekä kaikille muille asiasta kiinnostuneille.

Tilaisuuden päätteeksi on tarjolla ILTABUFFETTI!

TKY TIEDOTTAA...

JOULUN AJAN TOIMISTOPÄIVYSTYS

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen toimisto on suljettuna 13.12.2006-8.1.2007

Vuoden 2006 viimeinen toimistopäivystys on tiistaina 12.12.2006. Vuoden 2007 ensimmäinen toimistopäivystys on tiistaina 9.1.2007 klo 16.00-17.30.

TKY:n postilaatikkoon jätetty posti hoidetaan myös joulutauon aikana.

TKY TIEDOTTAA...

POIKKEA KAHVILLE TKY:N TOIMISTOON!

Vuoden 2007 alusta toimistopäivystyksessä on tarjolla kahvia. Tule käymään ja tutustumaan ammattiosastosi toimistoon!

Toimisto sijaitsee osoitteessa Brahenkatu 7 B 34 (sisäänkäynti pihan puolelta)

Toimistossa päivystetään joka tiistai klo 16.00-17.30.

1906 - TKY 100 vuotta sitten

Vuonna 1906 Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksessä oli 121 jäsentä.

Yhdistyksen puheenjohtajana oli M. Manner, sihteerinä W. Heinonen, rahastonhoitajana F. Linden ja liiton asiamiehenä W. Heinonen.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat J. Niemi, E. Pihl, J. Mantere, K. O. Aho, V. Kirkkala ja Roine.

Tariffineuvottelut

Vuonna 1906 käytännössä olevan palkkaustariffin sopimusaika päättyi 1.5.1906 ja vuoden alkupuolisko muodostui yhdistyksen toiminnassa vilkkaaksi koska työläisten uusi tariffiehdotus antoi paljon keskustelun aihetta. Siihen oli otettu useita parannuksia ja käsitti se paitsi oppilastariffia, myöskin kirjapainojen erikoisaloja, mm. kivipainajat ja kemigrafit. Työnantajat eivät olleet halukkaita tariffia hyväksymään ja liittohallinto olikin pakotettu antamaan osastolle määräyksen, että työntekijät sanoutuisivat irti työpaikoistaan. Tämä toimenpide antoi jonkinlaista nopeutta neuvotteluille niin että kokouksia viimeisinä päivinä pidettiin kaikkina vuorokauden aikoina. Sopimus saatiin lopulta aikaan ja neuvottelujen päättymisestä lähetettiin osastoille klo 4.20 aamulla seuraava sähkösanoma: "Tariffi hyväksytty tänä aamuna. Työtä jatkettava. Selvittävä kiertokirje myöhemmin."

Kun tämä jännityksellä odotettu selostus vihdoin saapui, huomattiin ettei työläisten vaatimuksia läheskään oltu huomioonotettu, mutta koska sopimus oli tehty, oli siihen alistuttava. Tariffineuvotteluihin osallistui nyt ensimmäisen

kerran edustajia suuremmista maaseutukaupungeista. Turun yhdistystä edusti vahvistetun liittohallinnon jäsen M. Manner.

Uuden tariffin noudattamista valvomaan asetettiin paikkakunnalle komitea, jolla alkuaikoina olikin työtä tarpeeksi sillä pienempiä rikkomuksia tapahtui usein. Monet latojatkin pitivät enemmän itselleen sopivista työajoista ja antoivat palttua tariffin määräämille niin, että yhdistyksen oli pakko lähettää jäsenilleen varoituskirjelmä.

Itseotetut vapaapäivät

Helsingin Kirjaltajayhdistyksen Eteenpäin-klubi lähetti liiton osastoille vuonna 1906 kirjelmän ns. itseotetuista vapaapäivistä, joita etenkin "viinamäen miehet" ahkerasti pitivät. Tapa oli kylä siihen aikaan varsin yleinen, mutta kun sanomalehdet vielä ladottiin käsin, tuottivat tällaiset vapaapäivät suurta haittaa lehden ilmestymiselle ja ne, jotka jäivät töihin saivat puskea aamutunneille asti. Varsinkin oppilaat saivat tilanteesta paljon kärsiä koska heidän oli tehtävä "vapaapäivää" viettävien oppimestariensa työ.

Yhdistys asetti asiaa tutkimaan komitean, joka antamassaan lausunnossa totesi, ettei tilanteeseen saada parannusta ennen kuin väkijoumien käyttö on saatu vähenemään esimerkiksi täydellisen kieltolain avulla. Edelleen esitettiin lausunnossa, että kirjaltajat puolestaan voisivat auttaa asiaa sillä, etteivät pitäisi kokouksiaan ja illanviettojaan sellaisissa paikoissa missä väkijoumia anniskellaan, sillä henkilökohtaisista pakkokeinoista ei komitea katsonut olevan mitään hyötyä.

Kaikenlaisten aatteellisten harrastusten levittäminen ja vaaliminen jäsenistön keskuudessa voisi myöskin varjella jäseniä vaipumasta juoppouspaheen orjiksi. Yhdistyksen yleinen kokous päättikin, että Turun Kirjaltajayhdistyksen nimissä ei saa järjestää iltamia tai kokouksia sellaisissa paikoissa, joissa väkijuomia anniskellaan. Jo aikaisemmin oli yhdistys ottanut osaa juomalakkoliikkeeseen ja oli edustettuna sen johtokunnassa.

Yötyötä vastustettiin

Työväenpainoissa työskentelevien työaika on antanut keskustelun aihetta vuonna 1906 syystä, että paikkakunnalla ilmestyy Sosialisti oli aikomus muuttaa aamulehdeksi. Toimenpidettä vastustettiin ja koska työväenpuolueen ohjelmaan kuului mm. yötyön poistaminen, arveltiin että puolueen olisi tätä periaatetta noudatettava omissakin lehdissään. Asiasta lähetettiin pöytäkirjaotteet Turun Työväen Yhdistykselle ja työväenpuolueen yleiselle kokoukselle liittohallinnon välityksellä.

Uuteenkaupunkiin oma yhdistys

Uuteenkaupunkiin on yhdistys vuonna 1906 uudelleen lähettänyt erään jäsenensä avustamaan sikäläisiä tovereita oman yhdistyksen perustamispuuhissa. Siellä saatiinkin yhdistys perustettua, joka ei kuitenkaan tälläkään kerralla ollut pitkäikäinen.

Lähde: Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen historia 1890-1940

1956 - TKY 50 vuotta sitten

Vuonna 1956 Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksessä oli 574 jäsentä.

Yhdistyksen puheenjohtajana oli Veikko Virtanen, sihteerinä Paavo Kanerva, rahastonhoitajana Gunnar Kaimio ja liiton asiamiehenä Akseli Roula.

Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat Paavo Kanerva, Gunnar Kaimio, Akseli Roula, Onni Leiva, Paavo Puisto, Kyllikki Heinonen, Regina Schrey, Gunnar Kankare, Arvo Kinnunen, Kaino Ahlroos, Toivo Myllybacka, Pertti Laaksonen.

Yleislakko ja kirjatyöntekijöiden lakko

Suomen Kirjatyöntekijäin Liiton liittoneuvosto päätti joulukuun 18. päivänä 1955 sanoa työehtosopimuksen irti jättäen jatkotoimenpiteet liittotoimikunnalle. Jo neuvottelujen alkuvaiheet antoivat kuvan tulevista vaikeuksista. Puheenjohtaja oli vaihdettava, uudet ammattinimikkeet eivät työnantajien mielestä kuuluneet neuvottelujen piiriin, työnantajat tarjosivat 5 markkaa tuntipalkkoihin lisää ja yleislakon uhka oli kaiken aikaa olemassa.

Valtiovallan mahdollisuudet määrätä hinta- ja palkkatasosta päättyivät vuoden 1955 lopulla. Porvarilliset oppositiopuolueet olivat eduskunnassa määrävähemmistön turvin estäneet uuden valtalain voimaantulon ja Maataloustuottajain Keskusliitto teki 26. päivänä tammikuuta 1956 maataloustuotteiden hinnankorotuspäätöksen. Näin olivat ainekset suureen taistoon olemassa.

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistys oli kutsuttu koolle Toivo II:n huoneistoon maaliskuun 1. päiväksi. Tämä syystä, että SAK oli uhannut viidennen kerran yleislakolla. Vaatimuksena oli tammikuun 1956 hintatason palauttaminen taikka 12 markan tuntipalkan korotus kaikille työntekijöille. SAK:n valtuusto oli 16.2.1956 todennut yleislakon alkavan maaliskuun 1. päivänä 1956 klo 6.00 aamulla.

Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen maaliskuun 5. päivänä pidetyssä kokouksessa tiedettiin kirjatyöntekijäin lakon, yleislakon ohella, alkaneen klo 24.00 edellisenä yönä. 8.3.1956 ilmoitettiin, että yleislakkotoimikunnan ns. vartiointiryhmä oli käynyt eri kirjapainojen kontoreissa vaatimassa monistuslehtien painatuksen lopettamista. Yhdistys nimesi sille tulleen esityksen johdosta myös omat neuvottelijat.

Lakkoavustuksia

Toinen huomattava päivä lakon alkamisesta oli maaliskuun 16. päivä. Sinä päivänä SAK esitti joukkovoimansa mielenosoitusmarsseilla kaikkialla maassa. Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen lippu Unto Palkénin kantamana osallistui Turussa pidettyyn marssiin.

Lakkoavustuksena jaettiin lakkolaisille keskuslakkotoimikunnan taholta ruokakuponkeja, joita voitiin käyttää Työväentalon ravintolassa ja Tarmolan Kerttulinkadun ravintolassa. Ruokapaketteja jaettiin suuremmassa hädässä oleville.

Kirjatyöntekijäin Liitto jakoi, ehkä ainoana liittona, myös lakkoavustusta rahallisessa muodossa. Tämäkin vain siitä syystä, että lakkoluupa SAK:lta oli saatu ennen yleislakon alkamista. Yhdistys antoi myös vuoden 1956 lakkojen aikana puolen vuoden lainoja suuremmassa tarpeessa oleville. Laina oli korotonta ja siitä tehtiin velkakirja.

Kirjatyöntekijöiden lakko jatkui

Yleislakon päättyessä maaliskuun 20. päivänä 1956 oli Suomen Kirjatyöntekijäin Liiton liittoneuvosto kokoontunut Helsinkiin. Omaa sopimusta ei kuitenkaan oltu saatu solmituksi, joten lakko kirjateollisuudessa jatkui yleislakon loppumisesta huolimatta. Koska Palkkatyöläisen Turun painos ilmestyi vielä 21. päivänä maaliskuuta oli sen jakaminen myyjille, postittaminen ja tilitysten teko uskottu lakossa oleville kirjatyöntekijöille. Tähän ammattiosasto ni-

mesikin kahdeksanhenkisen ryhmän.

Kirjatyöntekijäin lakon päättyessä 22.3.1956 nousivat palkat yleissopimuksen mukaan siten, että 1 ja 2 luokassa olevat saivat 8 markkaa ja muut 12 markkaa tunnilta lisää. Lisäksi kullekin työntekijälle maksettiin 4 prosentin korotus hänen ennen lakon alkua olleeseen palkkaansa.

Lakon päättymissopimuksen jälkeen asiat palautuivat ennalleen. Suurempia erimielisyyksiä työntekijäin ja työnantajain välille ei syntynyt. Niinpä Turun osasto teki jo 15.5.1956 päätöksen lähettää työnantajille kirjelmä Kesäkotii Rantalalan avustamiseksi.

Kuuden vuoden erillissopimus

Yhdistyksen toimikunta käsitteli kokouksessaan 10.10.1956 Suomen Kirjatyöntekijäin Liiton kirjelmää, jossa se esitti työnantajaliitolle palkkojen tarkistusta. Neuvottelu tapahtui 27.9.1956. Näin lyhyt aika oli kulunut yleislakosta ja oltiin taas tilanteessa, jolloin indeksikorotus oli jälleen tarpeen. Elinkustannusindeksi nousi yleislakon jälkeen nopealla vauhdilla. Elokuussa 1956 se osoitti lukua 112 ja palkat oli sidottu lukuun 107.

Suomen Kirjatyöntekijäin Liitto päättikin sanoa kaikki sopimukset palkkojen osalta 15. marraskuuta 1956 alkaen. Tällöin neuvotteluissa tuli kuvaan myös ns. työrauhasopimus, jolla turvattaisiin sanomalehtien ilmestyminen mahdollisten lakkojen aikana. Työnantajat esittivät 10 tai 8 vuoden sopimusta.

Neuvotteluissa tehtiin ns. erillissopimus indekseineen kuudeksi vuodeksi. Sopimus alistettiin jäsenäänestykseen, jossa sopimuksen hyväksyi 4976 jäsentä ja vastusti 2638 jäsentä. Sopimus solmittiin 12. joulukuuta 1956 ja sopimuksen mukaan palkat tulisivat nousemaan vuosittain 3 prosenttia.

Lähde: Turun Kirjatyöntekijäin Yhdistyksen historia 1940-1980